

Sygn. akt I ACa 218/12

Sygn. akt I ACa 218/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Edyta Jefimko (spr.)

Sędzia SA Maciej Dobrzyński

Sędzia SO (del.) Jacek Sadowski

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. Fundacji (...) z siedzibą w W.

przeciwko (...) W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 19 lipca 2011r. sygn. akt XXIV C 231/09

1. oddala apelację,

2. zasądza od (...) W. na rzecz P. Fundacji (...) z siedzibą w W. kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

Sygn. akt I ACa 218/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 lipca 2011 r. wydanym w sprawie z powództwa P. Fundacji (...) z siedzibą w W. skierowanego przeciwko (...) W. o zapłatę - Sąd Okręgowy w Warszawie :w pkt I zasądził od (...) W. na rzecz P. Fundacji (...) z siedzibą w W. kwotę 276.817 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 162.430 zł od dnia 31 lipca 2001 r. do dnia zapłaty i od kwoty 114.387 zł od dnia 29 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty, w pkt II wyroku oddalił powództwo w pozostałej części, w pkt III zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 14.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje, a w pkt IV nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Kasy Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 23.562,90 zł tytułem kosztów sądowych, od uiszczenia których strona powodowa była zwolniona.

Powyższy wyrok Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i wnioskach.

P. Fundacja (...) z siedzibą w W. została ustanowiona aktem notarialnym z dnia 26 czerwca 1989 r., a działa na podstawie statutu z dnia 20 września 1989 r. W 2000 r. jej celem było udzielanie pomocy zdrowotnej,

psychologicznej i socjalnej rodzinie oraz wspieranie programów, środowisk zawodowych, organizacji społecznych, instytucji świadczących pomoc zdrowotną psychologiczną i socjalną rodzinie. W dniu 1 grudnia 1993 r. Fundacja rozpoczęła prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej pod nazwą Zespół (...), w skład której wchodziły 4 ogniska wychowawcze, w tym O. (...). Zespół (...) mieścił się przy ulicy (...) w W., a (...) Wychowawcze nr 2 (...) - przy ulicy (...) w W.. W dniu 21 grudnia 1994 r. do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Kuratora Oświaty w W. pod numerem 459 wpisano placówkę opiekuńczo - wychowawczą pod nazwą Zespół (...). W Zespole (...) udzielano opieki częściowej, niebędącej opieką całodobową, dla dzieci zaniedbanych wychowawczo, zagrożonych demoralizacją, przestępczością i uzależnieniami. W ramach opieki częściowej między innymi: świadczone dzieciom pomoc w nauce i odrabianiu zaległości szkolnych oraz wspierano je w problemach rodzinnych i emocjonalnych, organizowano zajęcia psychokorekcyjne, prowadzono zajęcia umożliwiające realizację zainteresowań oraz zdobycie praktycznych umiejętności życiowych; wychowawcy utrzymywali stałe i częste kontakty z rodzicami dzieci, również w formie interwencji kryzysowej, konsultacji społecznych czy terapii rodzinnej, a nadto współpracowali ze szkołami, ustalając z nauczycielami indywidualne plany nadrabiania zaległości szkolnych oraz postępowania z wychowankami. W związku z koniecznością udzielania pomocy wychowankom, którzy w wyniku trudnej sytuacji rodzinnej pozbawieni zostali opieki rodziców i musieli zamieszkać poza domem, w 1998 r. Fundacja postanowiła zapewnić opiekę całodobową dla części wychowanków w ramach (...). Zarząd Fundacji w dniu 30 czerwca 1998 r. przyjął Statut (...), w którym uchwalił, że ognisko będzie prowadziło między innymi opiekę całodobową w formie hoteliku dla dzieci. W dniu 30 grudnia 1998 r. do ewidencji szkół i placówek niepublicznych wpisano placówkę opiekuńczo - wychowawczą pod nazwą (...) (...) prowadzone przez P. Fundację (...). (...) udzielano opieki całodobowej dla dzieci, w ramach której zapewniano wychowankom zakwaterowanie z wyżywieniem oraz udzielano im takiej pomocy, jak w ramach opieki częściowej. W piśmie z dnia 9 września 1999 r. Fundacja poinformowała Wydział Edukacji Starostwa Powiatu (...) o rozszerzeniu zakresu zadań realizowanych w (...) na działalność polegającą na udzielaniu opieki całodobowej w formie hoteliku kryzysowego z ośmioma miejscami dla dzieci. Do 1999 r. niepubliczne placówki opiekuńczo - wychowawcze wpisane do ewidencji niepublicznych szkół i placówek opiekuńczo - wychowawczych były finansowane ze środków otrzymywanych z kuratorium oświaty, a od 1999 r. ze środków budżetu powiatu. W powiecie (...) środkami na te placówki dysponowało (...) Centrum Pomocy (...), będące jednostką organizacyjną Powiatu (...), które otrzymywało fundusze na te cele z (...) Urzędu Wojewódzkiego. W dniu 27 września 1999 r. P. Fundacja (...) zwróciła się do Centrum Pomocy (...) o dofinansowanie w 2000 r. prowadzonych przez nią ognisk wychowawczych przy uwzględnieniu liczby 100 wychowanków pozostających pod opieką częściową oraz 8 wychowanków pozostających pod opieką całodobową. (...) Centrum Pomocy (...) ze środków uzyskanych z (...) Urzędu Wojewódzkiego rozdzieliło dla niepublicznych placówek opiekuńczo - wychowawczych na 2000 r. dotacje na prowadzoną działalność opiekuńczo - wychowawczą, przyjmując za podstawę stawki określone w piśmie (...) Urzędu Wojewódzkiego z dnia 5 maja 2000 r. informującym, że średnie miesięczne wydatki bieżące ponoszone w województwie (...) na jednego wychowanka w niepublicznych ogniskach wychowawczych wynoszą 90 zł. W 2000 r. (...) Centrum Pomocy (...) udzieliło P. Fundacji (...) dotacji na sprawowanie opieki częściowej i całodobowej w łącznej wysokości 149.567 zł. Przy wyliczaniu wysokości dotacji oparto się na informacji Dyrektora Wydziału Spraw (...) Urzędu Wojewódzkiego w W. z dnia 5 maja 2000 r. i ustalono wysokość dotacji przy przyjęciu łącznej liczby 106 wychowanków objętych opieką częściową i całodobową oraz stawki 90 zł na jedną osobę miesięcznie, wypłacając początkowo kwotę 114.480 zł (106 osób x 90 zł x 12 miesięcy = 114.480 zł). Po uwzględnieniu faktu, że 6 osób Fundacja otaczała całodobową, a nie częściową opieką pierwotna dotacja dla Fundacji na 2000 r. została zwiększona o łączną kwotę 35.087 zł, w tym kwotę 25.000 zł przyznaną na mocy zarządzenia Dyrektora (...) Centrum Pomocy (...) z dnia 19 grudnia 2000 r. Ostatecznie dotacja (...) Centrum Pomocy (...) dla Fundacji na prowadzone przez nią placówki opiekuńczo - wychowawcze w 2000 r. wyniosła łącznie 149.567 zł. W 2000 r. P. Fundacja (...) w ramach opieki częściowej udzieliła pomocy dla 100 dzieci miesięcznie, a w ramach opieki całodobowej dla 6 dzieci miesięcznie. W 2000 r. P. Fundacja (...) poniosła średnie miesięczne wydatki na jednego wychowanka w następującej wysokości: 621 zł przy opiece częściowej i 1.047 zł przy opiece całodobowej. Na koszty te składały się między innymi: opłaty za lokale, wynagrodzenia wypłacane pracownikom, koszty materiałów dla dzieci, wydatki na wyżywienie, koszty obozów. Środki na działalność P. Fundacji (...) pochodziły przede wszystkim z dotacji uzyskiwanych ze środków publicznych oraz od sponsorów. W 2000 r. niewielka część rodziców wychowanków pozostających pod opieką placówek opiekuńczo - wychowawczych partycypowała w kosztach opieki w ogniskach wychowawczych, dopłacając określone kwoty do podwieczorków. Łączne dopłaty rodziców do

podwieczorków wyniosły w 2000 r. 3.343 zł, co w przeliczeniu na jednego wychowanka w ciągu 12 miesięcy dało kwotę poniżej 3 zł miesięcznie na jedno dziecko. W 2000 r. działalność opiekuńczo - wychowawczą na terenie województwa (...) prowadził Zespół (...) L. w W., będący podmiotem publicznym. Jednostki organizacyjne wchodzące w skład (...) im. (...) L. posiadały status państwowych placówek opiekuńczo - wychowawczych i prowadziły one działalność obejmującą pomoc świadczoną dzieciom z rodzin patologicznych i ich rodzinom. Część wychowanków pozostawała pod opieką częściową placówki, a część pod opieką całodobową. W 2000 w ramach (...) im. (...) L. prowadzono 9 ognisk wychowawczych z łączną liczbą 643 miejsc dla wychowanków, z czego 531 wychowanków było objętych opieką częściową, a 112 - opieką całodobową. W 2000 r. (...) im. (...) L. był w całości finansowany z budżetu (...) Centrum Pomocy (...). W województwie (...) nie było w 2000 r. innego publicznego zespołu ognisk wychowawczych poza (...) im. (...) L.. Działalność (...) im. (...) L. w 2000 r. była podobna do działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych P. Fundacji (...). W 2000 r. w skład (...) im. (...) L. wchodziło (...) Wychowawcze (...) będące publiczną placówką opiekuńczo - wychowawczą powołaną na podstawie art. 2 ust. 5 i art. 71 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, działającą na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lutego 1994 r. w sprawie rodzajów, organizacji i zasad działania publicznych placówek opiekuńczo - wychowawczych i resocjalizacyjnych. Zgodnie ze Statutem, ognisko prowadziło między innymi hotelik dla dzieci. (...) im. (...) L. zaplanował, że w 2000 r. obejmie opieką łącznie 643 wychowanków, przy czym 531 wychowanków będzie objętych opieką częściową a 112 - opieką całodobową. W (...) im. (...) L. w 2000 r. średnie miesięczne wydatki bieżące poniesione na jednego wychowanka wynosiły 696,31 zł, przy czym średnie wydatki bieżące poniesione na jednego wychowanka w opiece dziennej (częściowej) 585 zł, natomiast średnie wydatki bieżące poniesione na jednego wychowanka w opiece całodobowej 1.224 zł. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta(...)(Dz. U. Nr 41, poz. 361 z późn. zm.) z dniem 27 października 2002 r. zniesiono powiat (...), a na podstawie art. 22 ust. 1 tej ustawy jednostki organizacyjne powiatu (...) stały się jednostkami organizacyjnymi(...) W.. Z dniem 27 października 2002 r. (...) Centrum Pomocy (...), będące dotychczas jednostką organizacyjną powiatu (...), stało się jednostką organizacyjną(...) W..

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy wskazał, iż okolicznościami między stronami niespornymi były wyliczone przez biegłą średnie koszty sprawowania opieki nad wychowankami w 2000 r. w (...) im. (...) L.. Sąd Okręgowy nie oparł się na przedstawionych przez stronę pozwaną dokumentach związanych z dotacjami na placówki opiekuńczo - wychowawcze na 2004 r. i wniosku z dnia 6 maja 2004 r. skierowanym do Biura Edukacji Urzędu (...) W. o zmianę wpisu do ewidencji, mając na względzie, że nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, iż zgodnie z obowiązującym od dnia 23 lutego 2000 r. do dnia 1 stycznia 2005 r. art. 64 ust. 3 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136 z późn. zm. - dalej jako: ustawa dnia 21 stycznia 2000 r.), niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze, wpisane do ewidencji na podstawie ustawy o systemie oświaty przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r., działały do dnia 31 grudnia 2004 r. zgodnie z dotychczasowymi przepisami dotyczącymi wpisywania i wykreślenia z ewidencji placówek niepublicznych. Obowiązujący w podanym okresie art. 64 ust. 4 tej ustawy przewidywał, że placówki opiekuńczo-wychowawcze, o których mowa w ust. 3, zapewniające całodobową opiekę i wychowanie, otrzymują z budżetu powiatu dotację w wysokości równej średnim wydatkom bieżącym ponoszonym w województwie na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne, nie większej jednak niż w kwocie odpowiadającej rzeczywistym wydatkom bieżącym ponoszonym na jednego wychowanka w tej placówce, pomniejszonej o opłaty wnoszone przez rodziców, zaś art. 64 ust. 5 stanowił, że placówki, o których mowa w ust. 3, z wyjątkiem placówek opiekuńczo-wychowawczych zapewniających całodobową opiekę, otrzymują dotację z budżetu powiatu w wysokości nie niższej niż 50% kwoty odpowiadającej średnim wydatkom bieżącym ponoszonym w województwie na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne. Na podstawie art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. powiat (...) był zobowiązany do udzielenia P. Fundacji (...) z tytułu zapewniania całodobowej opieki i wychowania dla 6 wychowanków dotacji z budżetu powiatu na rok 2000. Natomiast na podstawie art. 64 ust. 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. powiat (...) był zobowiązany do udzielenia P. Fundacji (...) z tytułu zapewniania częściowej opieki dla 100 wychowanków dotacji z budżetu powiatu na rok 2000.

P. Fundacja (...) prowadziła w 2000 r. niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze, które zostały utworzone i wpisane do ewidencji na podstawie ustawy o systemie oświaty przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. Placówki te były jednostkami organizacyjnymi fundacji jako osoby prawnej. Powódka prowadziła wówczas niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze pod nazwą: Zespół (...) oraz (...) (...). Placówki te zostały przed dniem 23 lutego 2000 r. utworzone i wpisane do ewidencji szkół i placówek niepublicznych województwa (...) (...) prowadzonej przez Kuratorium (...) w W. na mocy art. 82 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Art. 82 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 1999 r. wskazywał tryb uzyskiwania wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych zakładanych przez osoby prawne i fizyczne. Art. 82 ust. 2 przewidywał, że zgłoszenie do ewidencji powinno zawierać między innymi określenie typu szkoły lub placówki oraz daty rozpoczęcia jej funkcjonowania (art. 82 ust. 2 pkt 2) oraz statut placówki (art. 82 ust. 2 pkt 4). Jeżeli więc (...) (...) prowadzone przez powódkę zostało wpisane do ewidencji szkół i placówek niepublicznych w dniu 30 grudnia 1998 r., zatem zgłoszenie do ewidencji musiało być kompletne i odpowiadać wymogom określonym w art. 82 ust. 2 ustawy. Między innymi musiało zawierać statut (...), uchwalony przez zarząd Fundacji w czerwcu 1998 r., który przewidywał w § 4, że ognisko będzie prowadziło opiekę całodobową w formie hoteliku. Wpis do ewidencji (...) z dnia 30 grudnia 1998 r. obejmował więc placówkę opiekuńczo - wychowawczą, która miała prowadzić opiekę całodobową nad wychowankami. Organ dokonujący wpisu na podstawie statutu placówki posiadał wiedzę, że placówka ta zapewniała opiekę całodobową. Stwierdzić zatem należy, że wpisanie w dniu 30 grudnia 1998 r. (...) do ewidencji szkół i placówek niepublicznych objęło także działalność Fundacji (jako prowadzącej (...)) polegającą na zapewnianiu opieki całodobowej nad wychowankami. Między innymi na taką też działalność Fundacji została jej przyznana dotacja z budżetu powiatu w 2000 r., jak wynika z pisma (...) Centrum Pomocy (...) z dnia 16 lipca 2001 r.. W 2001 r. (...) Centrum Pomocy (...) nie twierdziło, że opieka całodobowa sprawowana przez Fundację stanowi działalność nieoficjalną, niezgłoszoną do ewidencji, a przez to niedotowaną z budżetu powiatu. Podnoszone w toku procesu zastrzeżenia, że całodobowa opieka została zgłoszona do ewidencji dopiero w 2004 r. były nieuzasadnione, gdyż pismo powódki z dnia 6 maja 2004 r. informujące o rozszerzeniu działalności o opiekę całodobową dotyczyło zupełnie innej placówki, to jest (...) a nie (...). Dla rozpoczęcia prowadzenia działalności w ramach (...) przez Fundację z mocy art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty niezbędny był wpis do ewidencji szkół i placówek niepublicznych. Wpis taki powódka uzyskała, wobec tego od dnia 30 grudnia 1998 r. mogła prowadzić ognisko.

W ocenie Sądu Okręgowego zostały spełnione warunki decydujące o powstaniu roszczenia o dotację z art. 64 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. Po pierwsze, prowadzone przez powódkę Zespół (...) stanowiły niepubliczne placówki opiekuńczo - wychowawcze, o czym świadczy treść zaświadczeń nr (...) o wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych województwa (...) (...). Po drugie, placówki te zostały wpisane do ewidencji na podstawie ustawy o systemie oświaty przed dniem 23 lutego 2000 r., to jest przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. Wypełniając kryteria formalne, powódka nabyła z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. roszczenie o dotację z tytułu prowadzonej opieki częściowej i całodobowej na mocy art. 64 ust. 4 i 5 tej ustawy. Wysokość tego roszczenia należało określić w oparciu o średnie wydatki bieżące ponoszone w województwie na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy średnie wydatki bieżące ponoszone w województwie na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne były równe średnim wydatkom ponoszonym w 2000 r. na jednego wychowanka przez (...) im. (...) L..

Ustawodawca zarówno w art. 64 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. jak i w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty posługiwał się pojęciem „typ” danej placówki. Z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty typami placówek są jednostki organizacyjne wymienione w art. 2 pkt 3-5, 7 i 10 tej ustawy, w tym placówki opiekuńczo-wychowawcze (art. 2 pkt 5). Jednostka organizacyjna w postaci placówki opiekuńczo - wychowawczej stanowiła jeden z typów placówek w rozumieniu przepisów o systemie oświaty. W wersji obowiązującej do dnia 1 stycznia 1999 r. art. 82 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty stanowił, że zgłoszenie do ewidencji powinno zawierać między innymi określenie typu placówki, a art. 82 ust. 3a pkt 3 wskazywał, że zaświadczenie o wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych wymienia między innymi nazwę i typ szkoły lub placówki. W zgłoszeniu do ewidencji jako typ placówki pod nazwą (...) (...) (...) podano, że jest to placówka opiekuńczo - wychowawcza, skoro pod takim typem placówki oświatowej wpisano tę jednostkę do ewidencji, nie podnosząc przy tym żadnych zastrzeżeń. Z

zaświadczenia o wpisie do ewidencji wynikało również, że (...) (...) jest typem placówki w postaci placówki opiekuńczo - wychowawczej. Placówką opiekuńczo - wychowawczą był również Zespół (...) prowadzony przez Fundację. Taki sam typ miały jednostki organizacyjne (...) im. (...) L.. Nie ulega więc wątpliwości, że dla wyliczenia należnej powódce dotacji z art. 64 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. należało wziąć pod uwagę wydatki bieżące ponoszone na jednego wychowanka w (...) im. (...) L.. W oparciu o opinię biegłej sądowej z zakresu rachunkowości zostało ustalone, że średnie miesięczne wydatki bieżące poniesione w 2000 r. przez (...) im. (...) L. na jednego wychowanka w opiece dziennej (częściowej) wynosiły 585 zł, natomiast wydatki bieżące poniesione na jednego wychowanka w opiece całodobowej wynosiły 1.224 zł. Kwoty te stanowiły więc zgodnie z art. 64 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. średnie wydatki bieżące ponoszone w województwie (...) w 2000 r. na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne co placówki prowadzone przez powódkę. Określając wysokość dotacji należnej fundacji na 2000 r., należy podnieść, że na mocy art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. powódce, jako podmiotowi zapewniającemu opiekę całodobową dla 6 wychowanków, należała się dotacja w wysokości równej średnim wydatkom bieżącym ponoszonym w województwie (...) w 2000 r. na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne, czyli w wysokości 1.224 zł, jednak nie większej niż w kwocie odpowiadającej rzeczywistym wydatkom bieżącym ponoszonym na jednego wychowanka w placówkach powódki, która w 2000 r. wynosiła 1.047 zł, a więc w wysokości 1.047 zł. Z uwagi na fakt, że w 2000 r. powódka obejmowała opieką całodobową 6 wychowanków, należała się jej w tym zakresie na 2000 r. z mocy art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. dotacja w wysokości 75.384 zł (1.047 zł x 6 wychowanków x 12 miesięcy = 75.384 zł). Na mocy art. 64 ust. 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. powódce, jako podmiotowi zapewniającemu opiekę częściową, niebędącą opieką całodobową, dla 100 wychowanków, należała się dotacja w wysokości nie niższej niż 50% kwoty odpowiadającej średnim wydatkom bieżącym ponoszonym w województwie (...) w 2000 r. na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne, czyli w wysokości 292,50 zł (50% x 585 zł = 12,50 zł). Z uwagi na fakt, że w 2000 r. powódka obejmowała opieką częściową 100 wychowanków, należała się jej w tym zakresie na 2000 r. z mocy art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. dotacja w wysokości 351.000 zł (292,50 zł x 100 (...) x 12 miesięcy = 351.000 zł). Łącznie na podstawie art. 64 ust. 4 i 5 ustawy powódce przysługiwała na 2000 r. dotacja w wysokości 426.384 zł (75.384 zł + 351.000 zł = 426,384 zł). Do uiszczenia takiej kwoty zobowiązany był powiat (...) na podstawie przytoczonych przepisów ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. Zobowiązania swego powiat (...) w całości nie wykonał. Wyplacił stronie powodowej jedynie część przysługującej jej dotacji. Uwzględniając wypłaconą dotację na 2000 r. w wysokości 149.567 zł, stronie powodowej przysługiwało roszczenie o zapłatę kwoty 276.817 zł stanowiącej różnicę między dotacją należną na mocy art. 64 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. a dotacją przyznaną (426.384 zł - 149.567 zł = 276.817 zł). Zobowiązanie powiatu (...) z dniem 27 października 2002 r. przeszło na (...) W.. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta (...) (...) (Dz. U. Nr 41, poz. 361 z późn. zm.) z dniem 27 października 2002 r. zniesiono powiat (...), a na podstawie art. 22 ust. 1 tej ustawy jednostki organizacyjne powiatu (...) stały się jednostkami organizacyjnymi (...) W.. Mając na uwadze, że (...) W. nie wykonało względem powódki swego zobowiązania wynikającego z art. 64 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. w części dotyczącej zapłaty kwoty 276.817 zł, stanowiącej różnicę między dotacją należną na 2000 r. w wysokości 426.384 zł a dotacją faktycznie wypłaconą w wysokości 149.567 zł, na podstawie art. 64 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 276.817 zł.

O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Sąd uznał, że termin spełnienia przez pozwanego świadczenia polegającego na zapłacie kwoty 276.817 zł nie był oznaczony ani nie wynikał z właściwości zobowiązania, wobec czego świadczenie stosownie do art. 455 k.c. powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 162.430 zł w piśmie z dnia 11 lipca 2001 r., wyznaczając na zapłatę termin 14 dni od daty otrzymania wezwania. Powódka nie udowodniła, kiedy jej wezwanie do zapłaty zostało doręczone. Z treści pisma pozwanego z dnia 16 lipca 2001 r., stanowiącego odpowiedź na wezwanie do zapłaty z dnia 11 lipca 2001 r., wynika, że najpóźniej w dniu 16 lipca 2001 r. pozwany je otrzymał. Uwzględniając udzielony 14 - dniowy termin zapłaty, liczony od dnia otrzymania wezwania, termin zapłaty upłynął z dniem 30 lipca 2001 r. i dlatego dłużnik od dnia 31 lipca 2001 r. pozostawał w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia pieniężnego polegającego na zapłacie kwoty 162.430 zł. Dlatego Sąd Okręgowy zasądził odsetki ustawowe liczone od kwoty 162,430 zł za okres od dnia 31 lipca 2001 r. do dnia zapłaty. Do zapłaty kwoty, o którą powódka rozszerzyła

powództwo, to jest 114.387 zł stanowiącej różnicę pomiędzy ostatecznie żadaną kwotą 276.817 zł a kwotą 162.430 zł pierwotnie żadaną w pozwie oraz wymienioną w wezwaniu do zapłaty z dnia 11 lipca 2001 r. powódka wezwała pozwanego w piśmie rozszerzającym powództwo z dnia 27 maja 2011 r. Pismo to dłużnik otrzymał najpóźniej w dniu 28 czerwca 2011 r., co wynika z kolei z jego pisma sporządzonego w tym dniu, w którym ustosunkował się on do oświadczenia o rozszerzeniu powództwa. Od dnia 29 czerwca 2011 r. pozwany pozostawał więc w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia pieniężnego polegającego na zapłacie powódce kwoty 114.387 zł. Dlatego Sąd zasądził odsetki ustawowe liczone od kwoty 114.387 zł za okres od dnia 29 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty. Oddalił powództwo w zakresie żądania odsetek ustawowych od kwoty 162.430 zł za okres od 1 stycznia 2001 r. do 30 lipca 2001 r. oraz od kwoty 114.387 zł za okres od 1 stycznia 2001 r. do 28 czerwca 2011 r. W tej części żądanie zasądzenia odsetek ustawowych nie znajdowało uzasadnienia w treści art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 455 k.c.

Na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Miasta S. W. na rzecz P. Fundacji (...) kwotę 14.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje. Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2002 r. nr 9, poz. 88 z późn. zm.) w zw. z art. 149 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) nakazano pobrać od (...)W. na rzecz Skarbu Państwa - Kasy Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 23.562,90 zł tytułem kosztów sądowych, od uiszczenia których powódka była zwolniona.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając wyrok w całości, na podstawie następujących zarzutów:

1. błędów w ustaleniach faktycznych na skutek:

a) uznania, że w województwie (...) w okresie objętym żądaniem pozwu funkcjonowała placówka publiczna tego samego typu co placówka prowadzona przez stronę powodową,

b) pominięcia faktu, iż wysokość dotacji udzielanej przez stronę pozwaną ustalana była w oparciu o wysokość średnich wydatków w placówkach publicznych, przekazywanych przez (...) Urząd Wojewódzki,

2. naruszenia prawa materialnego tj. art. 64 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że strona powodowa spełniła kryteria niezbędne do otrzymania dotacji.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o : zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych., ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Zgodnie z treścią art. 64 ust 3 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (obowiązującą w okresie wystąpienia przez stronę powodową o uzyskanie dotacji na prowadzoną działalność w postaci placówki opiekuńczo-wychowawczej) niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze utworzone i wpisane do ewidencji na podstawie ustawy o systemie oświaty przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, działały do dnia 31 grudnia 2004 r. zgodnie z dotychczasowymi przepisami dotyczącymi wpisywania i wykreślenia z ewidencji placówek niepublicznych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy i wyczerpujący ustalił stan faktyczny sprawy, dokonał oceny dowodów oraz właściwej oceny prawnej dochodzonego roszczenia. Jak słusznie ustalił Zespół (...), którego prowadzenie powodowa Fundacja rozpoczęła w dniu 1 grudnia 1993 r., a w którego skład wchodziło (...) (...) , został wpisany do ewidencji szkół i placówek niepublicznych przez Kuratora Oświaty w W. decyzją z dnia 21 grudnia 1994 roku. Zarząd Fundacji w dniu 30 czerwca 1998 r. przyjął statut placówki, w którym wskazano, iż ognisko będzie

prowadziło między innymi opiekę całodobową w formie hoteliku dla dzieci, w konsekwencji czego w dniu 30 grudnia 1998 r. do ewidencji szkół i placówek niepublicznych wpisano (jako typ) placówkę opiekuńczo - wychowawczą pod nazwą (...)(...). Fakt, iż do wpisania ogniska doszło w 1998 roku spełnia przesłankę rejestracji placówki przed dniem wejścia w życie ustawy z 2000 roku.

Niewątpliwie strona powodowa informowała pismem z dnia 9 września 1999 roku Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w W. o rozszerzeniu zakresu zadań realizowanych w(...)o opiekę całodobową – hotelik kryzysowy z ośmioma miejscami dla dzieci, przesyłając statut oraz projekt organizacyjny placówki. Nie polega zatem na prawdzie zarzut, iż strona pozwana nie miała wiedzy o przedmiocie działalności placówki i jej typie. Potwierdza to również fakt, iż Fundacja zakwestionowała sposób obliczenia wysokości dotacji (według danych z (...) Urzędu Marszałkowskiego wraz z uzasadnieniem) , co winno uświadomić stronę pozwaną o działalności placówki. Natomiast jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy pismo z 2004 roku należy uznać za kolejne zawiadomienie, a nie spóźnioną informację dotyczącą określenia działalności placówki.

W ocenie Sądu Apelacyjnego niezasadny jest zarzut naruszenia prawa materialnego, albowiem strona powodowa spełniła wszelkie przesłanki z art. 64 ust. 3 ustawy zmieniającej niezbędne do otrzymania dotacji. Przede wszystkim działalność(...) została utworzona i wpisana do ewidencji szkół i placówek niepublicznych zgodnie z art. 82 ust. 1. ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 1999 roku, który stanowił, iż osoby prawne i fizyczne mogą zakładać szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązana do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek. W ustępie 2 wskazano co winno takie zgłoszenie zawierać, w tym określenie typu placówki oraz załączenie statutu placówki. Wpisu na podstawie ustępu 3 dokonywał organ, który doręczał zgłaszającemu zaświadczenie o wpisie do ewidencji, a kopię zaświadczenia przekazywał właściwemu kuratorowi oświaty. Decyzja o odmowie wpisu do ewidencji była wydawana, gdy statut szkoły lub placówki był sprzeczny z obowiązującym prawem i mimo wezwania nie został zmieniony. Wobec powyższego organ przed wydaniem decyzji o wpisie do ewidencji badał statut pod kątem zgodności z prawem i jednoznacznie, jak wynika z zaświadczenia z ewidencji wpisywał do niej typ placówki. Sprzeczność statutu z prawem mogła polegać na braku obowiązkowej regulacji statutowej lub na merytorycznej sprzeczności treści uregulowań statutowych z ustawą, co było przedmiotem rozważań przed dokonaniem wpisu. Kategoria "placówek oświatowo-wychowawczych", wzmiankowana w art. 3 pkt 3 ustawy o systemie oświaty jest najszerszą i najmniej precyzyjnie zdefiniowaną grupą jednostek, gdyż placówki te nie zostały określone żadną nazwą indywidualizującą ani też nie wyznaczono im w komentowanym przepisie szczególnego celu działania, poza ogólnie opisanym umożliwieniem rozwijania zainteresowań i uzdolnień oraz korzystania z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego (por. M. Pilich, Komentarz do art. 3 ustawy o ochronie oświaty. ABC 2012). Zatem typ pod jakim należy zarejestrować placówkę, wynikał ze statutu i rzeczywistego przedmiotu działalności. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił , że placówka powódki prowadziła opiekę dla wychowanków całodobową i częściową i dla jakiej ilości osób.

Rozważając zasadę i wysokość naliczania dotacji należy mieć na uwadze art. 64 ust.4 ustawy zmieniającej, który stanowił, iż placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniające całodobową opiekę i wychowanie, otrzymują z budżetu powiatu dotację w wysokości równej średnim wydatkom bieżącym ponoszonym w województwie na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne, nie większej jednak niż w kwocie odpowiadającej rzeczywistym wydatkom bieżącym ponoszonym na jednego wychowanka w tej placówce, pomniejszonej o opłaty wnoszone przez rodziców. Natomiast ustęp 5 określał, iż placówki zapewniające całodobową opiekę i wychowanie, otrzymują dotację z budżetu powiatu w wysokości nie niższej niż 50% kwoty odpowiadającej średnim wydatkom bieżącym ponoszonym w województwie na jednego wychowanka przez tego samego typu placówki publiczne. Do wykonywania uprawnień wynikających z powyższego przepisu został powołany powiat (...), a konkretnie Zarząd Powiatu (...), którego jednostki stały się następnie jednostkami organizacyjnymi(...)W.. Zatem wartość , do której należało się odwołać przy obliczaniu wysokości dotacji, stanowiły średnie wydatki na wychowanka w placówkach publicznych, które winny być podobne do działalności placówek niepublicznej. Jak wynika z zeznań świadka M. K., Zespół (...) był placówką publiczną (k.190). O podobieństwie obu placówek świadczą zeznania świadków –

pracowników strony pozwanej, w szczególności P. W. i H. L., którzy stwierdzili, iż działalność strony powodowej i teje placówki publicznej charakteryzowała się podobieństwem, w szczególności w zakresie przedmiotu udzielanych świadczeń (k. 173-174). Nadto, świadek A. O. wskazała, iż dla placówek publicznych i niepublicznych przyznawana była ta sama kwota dotacji, która w razie opieki dziennej stanowiła 100 % wartości, a co do opieki częściowej 50 % wartości (k.174). Celem działania placówki strony powodowej i placówki publicznej było udzielanie pomocy rodzinie oraz wspieranie programów, instytucji świadczących pomoc zdrowotną psychologiczną i socjalną rodzinie. Nadto, placówki prowadziły zarówno opiekę częściową i całodobową dla poszczególnych wychowanków, co jednoznacznie wskazuje, iż należy im przyznać przymiot podobieństwa.

Niezasadnym jest zarzut skarżącego, iż prawidłową podstawą obliczenia dotacji była decyzja (...) Urzędu Wojewódzkiego w W.. Zgodnie z treścią art. 63 ust. 4 ustawy, przy ustaleniu wysokości świadczenia należy wziąć pod uwagę średnie wydatki na wychowanka w placówce publicznej. Zauważyć należy, iż jak wynika z zeznań świadka H. L. (zatrudnionej w (...) Urzędzie Wojewódzkim), jednostka ta wprawdzie ustalała średnie koszty utrzymania wychowanków placówek i przesyłała powyższe dane do powiatu, ale przedmiotowa informacja stanowiła jedynie wskazówką dla decydenta, co do rozdziału środków na poszczególne placówki. Nie była zatem wiążąca i to do kompetencji powiatu należało ostateczne określenie, jakie środki będą przyznane dla poszczególnej placówki (k.189). W art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jednoznacznie wskazano, jakie akty normatywne są źródłami prawa. Informacje od (...) Urzędu Wojewódzkiego mogły stanowić jedynie pomocnicze wskazówki w zakresie obliczenia dotacji (w szczególności w zakresie placówki publicznej, na podstawie działalności której należało wyliczyć średni koszt opieki całodobowej) a nie samodzielnią podstawę jej ustalenia.

Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o oddaleniu apelacji. Zauważyć należy, iż pozwany zaskarżył wyrok w całości, a więc także w zakresie rozstrzygnięcia o częściowym oddaleniu powództwa. Apelacja w tym zakresie z uwagi na brak gravamen (interesu prawnego) podlegała oddaleniu, a w pozostałej części oddalono ją jako bezzasadną. O kosztach procesu za drugą instancję rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu w zw. § 6 pkt 7 i § 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.